

FAQ

Datum: 8.04.2026

Auteur: Filip Winderickx, Eveline Teppers, Naomi Fontaine, Jessy Vandevelde, Lauri Lievens, Anke Willekens, Kizzy Vanhove, Riet De Bondt en Heidi Schuddinck

Onderwerp: FAQ BVR transitie en BVR diverse wijzigingen

INHOUDSOPGAVE

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN VOOR ALLE ORGANISATOREN KINDEROPVANG	3
VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE VERGUNNING	3
1. Functie beroepsmatig uitoefenen (start: 1 april 2026)	3
2. Verplichte melding van een strafonderzoek en veroordeling (start: 1 april 2026)	3
VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE SUBSIDIE	4
1. Vrije toegang tot de basissubsidie (trap 1 subsidie) (start: 1 april 2026)	4
2. Subsidievoorwaarde voor de basissubsidie: maandelijks gemiddeld evenveel kinderen opvangen als het aantal gesubsidieerde plaatsen met basissubsidie (start: 1 april 2026)	4
3. Subsidievoorwaarde voor de subsidie inkomenstarief: van rechtswege (automatisch) een verlaging van het aantal subsidieerbare plaatsen indien twee opeenvolgende kalenderjaren de 80% bezetting niet wordt gehaald (start: 1 april 2026)	5
4. Retroactief stopzetten van de subsidie (start: 1 april 2026)	6
VRAGEN OVER WIJZIGINGEN VOOR ORGANISATOREN GEZINSOPVANG	7
VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE VERGUNNING	7
1. Geen nieuwe locaties met kinderbegeleiders in het sui generis statuut (start: 1 juli 2026)	7
2. Geen capaciteitsverhoging meer in locaties gezinsopvang met onthaalouders in het sui generis statuut (start: 1 april 2026)	9
3. Vergunning status op niet-actief na 12 maanden geen prestaties (start: 1 april 2026)	9
VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE SUBSIDIE	10
1. De subsidiegroep gezinsopvang wijzigt van zorgregio naar het volledige gebied Vlaanderen en Brussel (start: 1 januari 2027)	10
2. Overhevelen van subsidieerbare plaatsen versoepelt (start: 1 maart 2026)	10

3.	Voldoende prestaties voor baby's en peuters voor subsidies kinderopvang baby's en peuters (start: 1 september 2026)	11
4.	Minimumaantal openingsuren voor subsidies met inkomenstarief (start: 1 april 2026)	13
5.	Vrije toegang tot de subsidie voor kinderbegeleiders gezinsopvang in het werknemersstatuut (WN-statuut) (start: 1 maart 2026)	13

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN VOOR ORGANISATOREN GROEPSOPVANG SAMENWERKENDE ONTHAALoudERS (GROEPSOO) 15

	VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE VERGUNNING	15
1.	Geen nieuwe locaties groepSOO met kinderbegeleiders in het sui generis statuut (start: 1 juli 2026)	15
2.	Geen capaciteitsverhoging meer in locaties groepSOO met kinderbegeleiders in het SG-statuut (start: 1 juli 2026)	16

	VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE SUBSIDIE	17
1.	Vrijwillige omschakeling groepSOO naar groepsopvang (start oproep: 1 ^{ste} helft van 2026)	17
2.	Voldoende prestaties voor baby's en peuters voor subsidies kinderopvang baby's en peuters (start: 1 september 2026)	18
3.	Functioneren als groepsopvang (start: 1 maart 2026)	19
4.	Overhevelen van subsidieerbare plaatsen (start: 1 maart 2026)	19

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN VOOR ALLE ORGANISATOREN KINDEROPVANG

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE VERGUNNING

1. Functie beroepsmatig uitoefenen (start: 1 april 2026)

➤ Telt een administratief medewerker met een overeenkomst met de organisator mee voor de ratio?

Een persoon die ingezet wordt als kinderbegeleider moet uiteraard aan alle voorwaarden van kinderbegeleider voldoen, zoals kwalificaties. Hierop is een uitzondering voor de logistieke medewerkers voor maximum 25% van de personeelsinzet. Deze uitzondering geldt ook voor andere personen (niet-gekwalificeerde medewerkers, zie ook: [Medewerkers en onthaalouders | Opgroeien](#)) gedurende 30 dagen. Deze laatste moeten niet beroepsmatig aan de slag zijn, maar mag uiteraard wel. Als de administratieve medewerker dus voldoet aan de kwalificaties en andere voorwaarden van een kinderbegeleider, kan die meetellen voor de ratio. Als dit niet het geval is, zal die enkel kunnen meetellen voor de ratio in het kader van de 25% logistieke medewerkers of 30-dagenregel.

➤ Kunnen studenten worden meegerekend in de ratio gezien de vereiste van beroepsmatige tewerkstelling van kinderbegeleiders?

Studenten die in hoofde van hun opleiding aan de slag zijn in de kinderopvang (dus als stagiair), of als vrijwilliger, hebben normaliter daartoe geen beroepsmatige overeenkomst met de organisator, met andere woorden zij ontvangen geen loon of vergoeding van de organisator. De enige uitzondering daarop, zijn de studenten duaal leren want zij hebben eveneens een vorm van arbeidsovereenkomst met de organisator-werkgever. Zie ook: [Deeltijdse arbeidsovereenkomst in het kader van duaal leren | Vlaanderen.be](#). De regelgeving benoemt expliciet dat de personen in een traject duaal leren als kinderbegeleider in de ratio ingezet kunnen worden, naast dus personen die beroepsmatig tewerkgesteld zijn. De kwalificatieregels blijven echter hier onverkort van kracht (zie [Vergunningsbesluit](#), art.43).

Studenten die niet in hoofde van hun opleiding aan het werk zijn in de kinderopvang, en die via een arbeidscontract of een andere formele overeenkomst voor professionele tewerkstelling in de kinderopvang werken, kunnen wél meegerekend worden. Bijvoorbeeld een masterstudent pedagogische wetenschappen (die dus reeds een bachelorsdiploma heeft) die tegelijkertijd ook regulier werkt in de kinderopvang, of een jobstudent die wel al over de vereiste kwalificaties beschikt om als kinderbegeleider te werken (met een studentenovereenkomst die de facto een arbeidsovereenkomst is), zie: [Overeenkomst voor tewerkstelling van studenten | Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid - Arbeid en Sociaal Overleg](#)

➤ Kan een jobstudent (die voldoet aan alle kwalificatievereisten) meegeteld worden in de ratio en ook gezien worden als iemand die een functie 'beroepsmatig' uitvoert?

Ja, dat kan, als deze persoon een arbeidsovereenkomst heeft en loon of een vergoeding ontvangt van de organisator (bv. als werkstudent of een arbeidsovereenkomst voor studentenarbeid).

2. Verplichte melding van een strafonderzoek en veroordeling (start: 1 april 2026)

➤ Geldt de melding van strafonderzoek ook voor stagebegeleiders van scholen die op de werkvloer komen?

Deze regel geldt voor mensen die regelmatig direct contact hebben met de opgevangen kinderen. Voor personen die slechts af en toe op de locatie komen en geen regelmatig contact hebben, is dit niet van toepassing.

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE SUBSIDIE

1. Vrije toegang tot de basissubsidie (trap 1 subsidie) (start: 1 april 2026)

➤ Kun je de basissubsidie aanvragen als je nog niet aan de nieuwe voorwaarden voldoet?

Je moet op het moment dat je de subsidiebelofte voor de basissubsidie aanvraagt nog niet aan de voorwaarden voldoen, maar je moet wel in de aanvraag beschrijven hoe je hieraan tegen de ingangsdatum van de subsidie zal voldoen. Als deze beschrijving als realistisch wordt ingeschat dan kan de subsidiebelofte worden gegeven. De subsidiebelofte kan pas worden omgezet in effectieve subsidiëring (subsidietoekenning) wanneer je aan alle voorwaarden voor de basissubsidie voldoet en kan blijven voldoen.

Als een organisator een subsidiebelofte én subsidietoekenning aanvraagt voor de basissubsidie moet de organisator aan alle nieuwe voorwaarden voldoen ten vroegste vanaf de beslissing van Opgroeien of vanaf de opgegeven ingangsdatum.

➤ Wordt de sector tijdig geïnformeerd als het budget voor de basissubsidie zou dreigen op te raken?

De sector wordt tijdig geïnformeerd. Opgroeien zal de organisatoren via de gebruikelijke communicatiekanalen informeren.

➤ Als een bestaande locatie met T2-plaatsen extra T1-plaatsen wil, geldt de IKT-mix dan nog als verplichting?

Neen, IKT-mix kan nog wel maar is niet langer verplicht. De basissubsidie kan worden aangevraagd voor alle plaatsen, ongeacht of deze werken met vrije prijs of met inkomenstarief.

2. Subsidievoorwaarde voor de basissubsidie: maandelijks gemiddeld evenveel kinderen opvangen als het aantal gesubsidieerde plaatsen met basissubsidie (start: 1 april 2026)

➤ Hoe wordt de voorwaarde omtrent het gemiddelde aantal opgevangen kinderen toegepast: op basis van geplande opvang of effectieve aanwezigheid?

Bij deze voorwaarde gaat het om effectief aanwezige kinderen. Elk kind dat in de loop van een maand effectief minstens één keer aanwezig is geweest in de opvang telt mee, dus ongeacht het aantal dagen of uren.

➤ Als een locatie één maand collectief gesloten is, haal je dat gemiddelde aantal opvangkinderen per maand dan nog wel?

Dit gemiddelde wordt berekend over de verschillende maanden van het jaar voor alle locaties binnen een specifieke subsidiegroep. Deze berekening zorgt ervoor dat minder kinderen in bepaalde maanden of locaties wordt gecompenseerd door hogere aantallen in bepaalde maanden of locaties.

Het gemiddelde wordt berekend door het totaal aantal opgevangen kinderen per maand te delen door het aantal maanden waarin de kinderopvanglocatie vergund was. Hierbij kan opgemerkt worden dat de verplichting om gemiddeld per maand een bepaald aantal kinderen op te vangen, alleen geldt voor de maanden waarin de organisator gesubsidieerd wordt. Maanden waarin een vergunning geschorst is, of waarin de vergunning het statuut niet-actief heeft op basis van artikel 28 of 29 van het Procedurebesluit

van 9 mei 2014, zijn er geen gesubsidieerde plaatsen. Met deze maanden wordt bijgevolg geen rekening gehouden. Als echter een locatie wel vergund en actief is, maar gedurende een bepaalde maand geen kinderen opving, is de werking wel gesubsidieerd en zal die maand wel meetellen.

3. Subsidievoorwaarde voor de subsidie inkomenstarief: van rechtswege (automatisch) een verlaging van het aantal subsidieerbare plaatsen indien twee opeenvolgende kalenderjaren de 80% bezetting niet wordt gehaald (start: 1 april 2026)

➤ Als de T2-voorwaarde van 80% bezetting niet wordt gehaald, wordt dit nu van rechtswege verlaagd en niet meer via een handhavingstraject. Is het nog toegestaan om een plan van aanpak in te dienen om de datum uit te stellen?

Als de bezetting gedurende twee opeenvolgende kalenderjaren niet wordt behaald, zal het aantal plaatsen automatisch (van rechtswege) worden verminderd. Men kan dus niet via het bezorgen van een plan van aanpak, deze vermindering uitstellen. Na de saldoberekening worden de bezettingscijfers gecommuniceerd.

➤ Als een dienst in 2025 en 2026 niet voldoet aan een bezettingsgraad van 80%, wordt het aantal subsidieerbare plaatsen automatisch verminderd vanaf april 2027. Wat zijn de implicaties hiervan voor de tewerkstelling van de dienstverantwoordelijken?

De dienst zal moeten nagaan of dit impact heeft op die tewerkstelling. Deze impact is hetzelfde als vandaag, als via handhaving subsidieerbare plaatsen verminderd worden.

➤ Betekent 'Opgroeien zal in 2026 het lopende handhavingstraject verderzetten' dat we in 2026 nog subsidies kunnen verliezen, of geldt de nieuwe regeling pas vanaf 2027 voor iedereen?

De wijziging van de regelgeving gaat pas in vanaf 1 april 2026 en niet reeds vanaf 1 januari 2026. Om die reden zal de vermindering van rechtswege voor het eerst toegepast worden in 2027, voor de niet gerealiseerde bezetting in 2025 en 2026.

Het in 2026 lopende handhavingstraject gaat over de niet-gerealiseerde bezetting van de voorgaande jaren 2023-2024-2025. Daarvoor blijft de aanpak (via handhavingstraject) doorlopen zoals het tot nu was, dus in 2026 kunnen in dat kader effectief ook subsidies verminderd worden als het handhavingstraject in die fase zit (nadat reeds een aanmaning werd bezorgd in het voorgaande jaar). Organisatoren die in 2025 een aanmaning hebben ontvangen m.b.t. het niet behalen van het bezettingspercentage in 2023 en 2024, zullen in 2026 een voornemen tot vermindering van subsidieerbare plaatsen ontvangen in 2026 als het bezettingspercentage in 2025 opnieuw niet werd behaald.

➤ Wat gaat Opgroeien doen als in 2027 in gezinsopvang de bezetting niet wordt gehaald in de subsidiegroep op Vlaams niveau?

Vanaf 2027 wijzigt de subsidiegroep voor organisator gezinsopvang. Vanaf dan heeft de organisator gezinsopvang nog slechts één subsidiegroep voor gans Vlaanderen en Brussel samen. De bezettingsevaluatie in de gezinsopvang voor de T2 subsidies van een organisator gebeurt vanaf dan dus ook op het niveau van Vlaanderen en Brussel. Desgevallende onvoldoende bezetting gaat vanaf dan ook over het niveau Vlaanderen en Brussel samen. Onvoldoende bezetting in 2027 zal in 2028 pas leiden tot verminderen van de T2 gesubsidieerde plaatsen als de bezetting in 2026 ook onvoldoende was. Opgroeien zal daartoe de aparte bezettingsgegevens in elk van de subsidiegroepen gezinsopvang per zorgregio in 2026 samenvoegen en herberekenen naar het niveau van Vlaanderen en Brussel.

▪ Behaalde de organisator met deze herberekening in 2026 wel de nodige bezetting op niveau Vlaanderen en Brussel, dan zal Opgroeien niet ingrijpen op de subsidieerbare plaatsen.

- Blijkt uit deze herberekening dat ook in 2026 globaal over Vlaanderen en Brussel de minimale bezetting niet werd gehaald, dan zal het aantal T2 subsidieerbare plaatsen in 2028 van rechtswege worden verminderd tot het aantal plaatsen waarvoor het bezettingcijfer in 2027 overeenkomt met een bezetting van 80%.

➤ Wordt de subsidievoorwaarde voor het inkomstentarium nog steeds per subsidiegroep (gezinsopvang en groepSOO) berekend?

Er wijzigt niets aan de manier waarop nagegaan wordt of je de subsidievoorwaarden naleeft. Bepaalde voorwaarden die momenteel al per subsidiegroep worden berekend, zullen ook in de toekomst binnen de subsidiegroep van toepassing blijven. Zo blijft bijvoorbeeld het aantal openingsdagen voor gezinsopvang per subsidiegroep behouden. Het moeten wel dagen zijn met een minimale openingsduur van 10 uur in een locatie.

Vanaf 2027 is er voor gezinsopvang slechts één subsidiegroep voor gans Vlaanderen en Brussel. Dit geldt niet voor groepSOO.

➤ Kan je vanaf maart 2026 subsidieerbare T2-plaatsen gezinsopvang omzetten naar groepsopvang (op een andere locatie) als je in 2025 voor het eerst onder de 80% bezetting zit?

Ja, dat is mogelijk, indien het gaat om een groepsopvang in een gemeente van de betreffende zorgregio. Je kan dit doen zodra je voor het eerst de bezetting niet haalt. Het maximaal aantal plaatsen dat je kan verschuiven, is het aantal plaatsen dat je dreigt te verliezen door o.a. de te lage bezetting. De subsidiegroep groepsopvang moet na de overheveling minstens evenveel vergunde plaatsen als subsidieerbare plaatsen hebben. Aangezien de subsidiebedragen gezinsopvang en groepsopvang verschillen, beslist Opgroeien hoeveel plaatsen je maximum kan overhevelen. Dergelijke omzetting gebeurt voortaan op basis van een standaard omzettingssleutel ([berekenningsmodule-omschakeling-gezin-naar-groep.xlsx](#)). Meer info vind je hier: [Mijn subsidies regelen | Opgroeien](#)

4. Retroactief stopzetten van de subsidie (start: 1 april 2026)

➤ Wanneer wordt er overgegaan tot het retroactief stopzetten van de subsidie?

De beëindiging van de subsidie gaat in op de datum waarop de dienstverlening daadwerkelijk is stopgezet. De subsidie wordt retroactief stopgezet wanneer de organisator hiervan melding maakt aan Opgroeien, of wanneer Opgroeien zelf vaststelt dat de subsidie stopgezet is en hierover uitleg of bevestiging opvraagt bij de organisator. Bij een retroactieve stopzetting, heeft de organisator 'te veel' subsidies ontvangen en zal dit verrekend worden met de eerst volgende betaling of met de saldoberekening.

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN VOOR ORGANISATOREN GEZINSOPVANG

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE VERGUNNING

1. Geen nieuwe locaties met kinderbegeleiders in het sui generis statuut (start: 1 juli 2026)

➤ Wanneer kan een aangesloten onthaalouder in een locatie gezinsopvang (nog) binnen het sui generis statuut werken?

De vergunning van de locatie is bepalend. Alleen kinderbegeleiders (onthaalouders) die werken in het sui generis statuut in locaties die op 30 juni 2026 vergund én opgestart zijn en waarvoor uiterlijk op 31 maart 2026 de aanvraag voor de vergunning is ingediend, mogen binnen het sui generis statuut (SG-statuut) werken. Dit geldt zowel voor nieuwe als bestaande onthaalouders.

In bepaalde situaties waarbij een nieuwe vergunning na 30 juni 2026 vereist is, kan een locatie ook nog als een 'bestaande, vergunde locatie' waar er in het sui generis statuut kan worden gewerkt' worden beschouwd. Dit geldt ook voor combinaties van deze situaties.

Deze situaties zijn:

- Bij een verhuis van de opvanglocatie waar onthaalouders met SG-statuut werken;
- Bij een wijziging van de organisator van de opvanglocatie waar onthaalouders met SG-statuut werken door een andere organisator;
- Als één of meer onthaalouders die werken in het SG-statuut binnen een bepaalde locatie groepSOO willen omschakelen naar gezinsopvang, dan blijft het mogelijk om te werken in het SG-statuut in de nieuwe locatie gezinsopvang, op voorwaarde dat de vergunning voor de locatie groepSOO wordt stopgezet.

Onthaalouders die werken in het sui generis statuut (SG-statuut), kunnen besluiten om over te stappen naar het werknemersstatuut (WN-statuut). Als deze keuze wordt gemaakt, is terugkeer naar het SG-statuut in diezelfde vergunde locatie niet langer mogelijk.

➤ Kan een onthaalouder die eerder als werknemer heeft gewerkt, ergens anders aan de slag gaan onder het sui generis statuut?

Ja, dat is mogelijk. Als ze gaan werken in een andere bestaande locatie waar nog gewerkt wordt met het SG-statuut, kunnen ze daar alsnog als onthaalouder gaan werken in het SG-statuut, zelfs als ze voordien in een andere locatie als werknemer hebben gewerkt.

➤ Wat gebeurt er als een aanvraag binnenkomt van een onthaalouder in het sui generis statuut en die wilt overstappen naar een andere organisator, maar de overnameprocedure niet mogelijk is? Kan die persoon dan toch starten binnen het sui generis statuut?

Ja, als een onthaalouder in het sui generis statuut overstapt naar een andere organisator kan die alsnog starten binnen het SG-statuut, mits de locatie op 30 juni 2026 vergund en opgestart was.

De regelgeving spreekt in het kader van de overgangsregeling voor de transitie naar het werken met werknemers niet over een 'overname', maar over de wijziging van de organisator. Het gaat dus over de situatie waarbij de organisator van een vergunde locatie wijzigt. Dit kan het gevolg zijn van een overname, waarbij beide organisatoren afspraken maken m.b.t. de overname van de locatie en de werking ervan,

maar dit kan evenzeer louter het gevolg zijn van de keuze van een kinderbegeleider gezinsopvang om bij een andere organisator aan te sluiten. Als het gaat om een wijziging van de organisator van een bestaande locatie (die dus op 30 juni 2026 vergund was) en waar gewerkt wordt met het SG-statuut, dan zal wel een nieuwe vergunning in het kader van de wijziging van een organisator van een locatie nodig zijn, maar kan de onthaalouder wel verder in het specifiek SG-statuut werken.

➤ Mag een aangesloten onthaalouder in een locatie gezinsopvang die verhuist het sui generis statuut behouden, gezien er een nieuwe vergunningsaanvraag nodig is?

Ja, op voorwaarde dat de oorspronkelijke locatie op 30 juni 2026 vergund én opgestart was. In dat geval kan de nieuwe locatie beschouwd worden als een voortzetting van de bestaande werking en blijft het sui generis statuut behouden, zolang de vergunning voor gezinsopvang op de oude locatie wordt stopgezet.

➤ Wat gebeurt er als één van de onthaalouders stopt in een locatie gezinsopvang? Moet een nieuwe collega in die locatie gezinsopvang verplicht als werknemer aan de slag?

Neen, op voorwaarde dat de locatie waar onthaalouder(s) werken in het SG-statuut op 30 juni 2026 vergund én opgestart was, kunnen nieuwe collega-onthaalouders binnen die locatie wel nog aan de slag binnen het sui generis statuut.

➤ Wat gebeurt er als één van de onthaalouders in een locatie gezinsopvang zwanger wordt? Moet de vervangende collega verplicht als werknemer aan de slag?

Neen, op voorwaarde dat de locatie waar onthaalouder(s) werken in het SG-statuut op 30 juni 2026 vergund én opgestart was, kan ook een vervanger aan de slag binnen het sui generis statuut.

➤ Kunnen onthaalouders in éénzelfde locatie gezinsopvang in een verschillend statuut aan de slag zijn (sui generis statuut en werknemersstatuut)?

Noch het Vergunningsbesluit noch het Subsidiebesluit geven hierover uitsluitsel. Het is niet aan Opgroeien om te bepalen of bepaalde sociaalrechtelijke statuten gecombineerd kunnen worden; dat is een bevoegdheid van de federale overheid. Toch raden we het sterk af. De twee statuten verschillen namelijk fundamenteel: de verhouding tussen dienst en onthaalouder is totaal verschillend.

Een onthaalouder in werknemersstatuut werkt met een arbeidscontract en kan de werkuren en -regeling niet zomaar zelf bepalen. De onthaalouder werknemer valt onder het gezag en toezicht van de dienst die werkgever is en ontvangt een vast loon.

Daarentegen heeft een onthaalouder in sui generis statuut geen arbeidscontract, maar werkt op basis van een samenwerkingsovereenkomst, wat betekent dat beide partijen samenwerken om kinderopvang te realiseren op de betreffende locatie. Een onthaalouder in sui generis statuut bepaalt de werkuren en -regeling zelfstandig, staat niet onder het gezag van de dienst (die geen werkgever is) en krijgt geen vast loon, maar een fiscaal vrijgestelde kostenvergoeding per prestatie.

Wanneer een dienst twee onthaalouders met verschillende statuten hetzelfde werk op dezelfde locatie laat uitvoeren, ontstaan er potentieel complexe juridische situaties. Een dienst zal alle onthaalouders gelijk willen behandelen, met vergelijkbare regelingen en afspraken, wat wenselijk is in een locatie waar meerdere onthaalouders samenwerken. Door de verschillen in statuut is dit echter onmogelijk.

➤ Als een locatie gezinsopvang waarvan de vergunning de status 'niet-actief' heeft gekregen na 12 maanden zonder prestaties opnieuw wordt geactiveerd, is men dan verplicht om de onthaalouder(s) in dienst te nemen als werknemer?

Neen, op voorwaarde dat de locatie waar onthaalouder(s) werken in het SG-statuuut op 30 juni 2026 vergund én opgestart was, kunnen de bestaande onthaalouders daar werken onder het sui generis statuut zodra de vergunning terug geactiveerd wordt.

Opgeliet: de status 'niet-actief' na een periode van 12 maanden zonder prestaties kan uitsluitend worden toegekend indien er gedurende die periode een lopende samenwerkingsovereenkomst was met onthaalouder(s).

2. Geen capaciteitsverhoging meer in locaties gezinsopvang met onthaalouders in het sui generis statuut (start: 1 april 2026)

➤ Wanneer een onthaalouder in het SG-statuuut na 1 april 2026 verhuist en daardoor meer ruimte heeft, kan zij dan alsnog haar aantal vergunde plaatsen laten verhogen?

Neen, het is niet mogelijk om de capaciteit van een locatie gezinsopvang met onthaalouders in het SG-statuuut te verhogen vanaf 1 april 2026. Dit geldt zowel voor bestaande locaties als bij eventuele verhuis van de locatie.

De vergunde capaciteit van een locatie gezinsopvang met een onthaalouder in het sui generis statuut kan enkel nog verhogen als daartoe je aanvraag tot capaciteitsverhoging uiterlijk op 31 maart 2026 bij Opgroeien is ingediend, én als deze verhoging ten laatste op 30 juni 2026 is gerealiseerd.

Als de aanvraag vanaf 1 april 2026 wordt ingediend, of als de realisatie pas na 30 juni wordt gerealiseerd, dan kan de capaciteitsverhoging niet meer als gezinsopvang met een onthaalouder in het sui generis statuut. Dit kan dan nog wel als de onthaalouder dan naar het werknemersstatuuut overschakelt.

3. Vergunning status op niet-actief na 12 maanden geen prestaties (start: 1 april 2026)

➤ Wat gebeurt er als een onthaalouder binnen de gezinsopvang gedurende lange tijd niet actief is, bijvoorbeeld door langdurige ziekte? Wordt de vergunning dan stopgezet?

Vanaf 1 april 2026 geldt volgende nieuwe aanpak:

Opgroeien neemt contact op met de organisator als gedurende een periode van 10 of 11 opeenvolgende maanden geen opvangprestaties zijn geregistreerd.

- Als er nog een samenwerkingsovereenkomst is met de onthaalouder, maar de onthaalouder gedurende langere tijd niet actief is, wordt de vergunning na 12 maanden op 'niet-actief' gezet. Zodra de onthaalouder opnieuw opstart en de samenwerkingsovereenkomst nog loopt, kan de vergunning opnieuw geactiveerd worden. De organisator geeft dit door aan Opgroeien. Wordt de samenwerkingsovereenkomst later alsnog stopgezet, moet de organisator dit melden aan Opgroeien zodat de vergunning kan worden beëindigd.
- Als er geen samenwerkingsovereenkomst meer is met de onthaalouder, wordt de vergunning stopgezet. Wilt de onthaalouder op een later moment opnieuw aan de slag, dan moet een nieuwe vergunning worden aangevraagd en zal men enkel kunnen starten in het werknemersstatuuut.

➤ Hoe lang mag een vergunning op niet-actief staan?

Dit kan zolang dat er een samenwerkingsovereenkomst is met een onthaalouder, er is in de regelgeving geen maximale termijn vastgelegd. Als een onthaalouder bijvoorbeeld drie jaar ziek is maar er nog steeds een samenwerkingsovereenkomst bestaat, dan blijft de status op niet-actief staan. Het is aan de organisator en de niet-actieve onthaalouder om in alle redelijkheid samen in te schatten of en hoe lang de status niet-actief behouden blijft.

Opgelet: de status 'niet-actief' geldt uitsluitend voor vergunningen gezinsopvang. Het is niet van toepassing op vergunningen groepsopvang of op vergunningen groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO).

- Wanneer een vergunning bv. omwille van langdurige ziekte op niet-actief wordt gezet, zijn dit dan nog vergunde plaatsen? Worden ze nog meegerekend voor T2-subsidies en tellen ze mee bij het berekenen van het bezettingspercentage van 80%?

Dit zijn vergunde plaatsen maar deze tellen niet mee voor de berekening van de bezetting. De bezetting wordt berekend op het aantal gesubsidieerde T2-plaatsen.

- Een onthaalouder in het SG-statuut die langdurig ziek is en al 12 maanden geen prestaties heeft geleverd, beschikt momenteel niet over een vergunning. Is het mogelijk om na 1 april alsnog een vergunning aan te vragen voor deze onthaalouder, ook als er op dit moment nog geen zicht is op heropstart?

Dat kan enkel als de locatie terug opstart voor 30 juni én de aanvraag uiterlijk 31 maart aan Opgroeien wordt bezorgd. Nadien is dat niet meer mogelijk en zal deze onthaalouder enkel terug aan de slag kunnen via het werknemersstatuut.

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE SUBSIDIE

1. De subsidiegroep gezinsopvang wijzigt van zorgregio naar het volledige gebied Vlaanderen en Brussel (start: 1 januari 2027).

- Heeft het invoeren van één subsidiegroep voor gezinsopvang invloed op het subsidiebedrag vergeleken met het huidige systeem op basis van zorgregio's?

Neen, de subsidiebedragen per plaats blijven dezelfde.

- Een aangesloten onthaalouder verhuist binnenkort naar een andere gemeente buiten onze huidige zorgregio. Kan zij vanaf 2027 aangesloten blijven bij onze dienst?

Vanaf 2027 vallen alle locaties gezinsopvang onder één subsidiegroep over Vlaanderen en Brussel: dit is dus geen probleem. Bovendien kan een dienst al vanaf 1 maart 2026 eenvoudig plaatsen gezinsopvang overhevelen naar een andere subsidiegroep, zodat de onthaalouder bij dezelfde dienst kan blijven werken als de onthaalouder verhuist. Als er een nieuwe subsidiegroep wordt gevormd en de onthaalouder daarin als enige actief is, dient deze locatie gezinsopvang alleen aan de subsidievoorwaarden binnen deze subsidiegroep te voldoen tot 2027. Vanaf 2027 worden alle locaties gezinsopvang meegenomen om te voldoen aan de subsidievoorwaarden onder één subsidiegroep over Vlaanderen en Brussel.

2. Overhevelen van subsidieerbare plaatsen versoepelt (start: 1 maart 2026)

- Waarom kunnen plaatsen gezinsopvang enkel verschoven worden naar groepsopvang in een gemeente in de zorgregio, terwijl plaatsen groepSOO ook kunnen verschoven worden naar groepsopvang in gemeenten buiten de zorgregio?

Er is voor gekozen om nu nog niet de optie te bieden om plaatsen gezinsopvang al te veel te gaan bundelen en verschuiven naar groepsopvang in andere regio's, mogelijk aan de andere kant van Vlaanderen. Vanaf 2027 wordt dit wel mogelijk. Voor plaatsen groepSOO is dit wel al sneller mogelijk om organisatoren zo al sneller de mogelijkheid te bieden met eigen subsidiemiddelen de overgang naar groepsopvang te maken.

➤ Als een locatie gezinsopvang verbonden aan een dienst overstapt naar een zelfstandige locatie groepsopvang, kunnen zij dan hun T2-subsidies behouden?

Als onthaalouders aangesloten bij een dienst verder als kinderbegeleiders zelfstandig willen werken en dus ook zelf organisator van hun kinderopvang willen worden, dan is dat mogelijk. De huidige organisator (dienst waar de onthaalouders nu zijn bij aangesloten) zal dan de vergunning voor deze locatie moeten stopzetten, de onthaalouders dienen dan zelf een nieuwe vergunning groepsopvang aan te vragen voor hun locatie.

Wat de subsidies betreft: deze gaan niet automatisch mee over. Als de huidige organisator bereid is, afstand te doen van de huidige subsidiemiddelen T2 gezinsopvang, dan kan de nieuwe organisator (de overstappende onthaalouders) deze subsidies aanvragen bij Opgroeien en daar enkel minder gesubsidieerde plaatsen groepsopvang mee organiseren. Immers: de subsidie voor gezinsopvang is lager dan voor groepsopvang (zie vaste omzettingssleutel: [berekenningsmodule-omschakeling-gezin-naar-groep.xlsx](#)).

Als de huidige organisator de subsidiemiddelen niet afstaat, dan moet de nieuwe organisator opnieuw subsidies aanvragen. Trap 1 subsidie kunnen vrij worden aangevraagd. Maar Trap 2 subsidies kunnen enkel worden bekomen na een aanvraag binnen het kader van een oproep.

➤ Mag een organisator die zowel gezinsopvang als groepsopvang aanbiedt, plaatsen gezinsopvang die dreigen verloren te gaan door bijvoorbeeld een te lage bezetting overhevelen naar plaatsen groepsopvang en deze al meenemen in de aanvraag voor VIPA-subsidies, ook als deze plaatsen pas later worden gerealiseerd?

Als er plaatsen overgeheveld worden van gezinsopvang naar groepsopvang, dan moeten daar in de subsidiegroep groepsopvang op het moment van de verschuiving al vergunde plaatsen tegenover staan. Dit kan dus niet uitgesteld gerealiseerd worden. De vergunde plaatsen groepsopvang moeten vergund en opgestart zijn.

3. Voldoende prestaties voor baby's en peuters voor subsidies kinderopvang baby's en peuters (start: 1 september 2026)

➤ Moeten locaties gezinsopvang die exclusief buitenschoolse opvang aanbieden vanaf 1 september 2026 ook voldoen aan minstens 220 opvangprestaties voor baby's en peuters per jaar om in aanmerking te komen voor subsidies voor kinderopvang baby's en peuters?

Locaties gezinsopvang waar kinderbegeleiders (onthaalouders) werken in het sui generis statuut die op 1 maart 2026 vergund zijn en exclusief buitenschoolse opvang aanbieden, krijgen een overgangstermijn tot 31 december 2031 om te voldoen aan de specifieke voorwaarde van minstens 220 opvangprestaties baby's en peuters op jaarbasis om subsidies voor kinderopvang van baby's en peuters te ontvangen.

Tijdens deze overgangperiode mogen deze locaties blijven werken onder de vergunning en subsidies voor kinderopvang van baby's en peuters. Hierdoor kunnen ze ook blijven werken als sui generis onthaalouder, want dit statuut blijft mogelijk voor wie onder deze regelgeving valt.

Tijdens de overgangperiode mogen deze locaties gezinsopvang buitenschoolse opvang aanbieden, maar ook al starten met de opvang voor baby's en peuters, of een combinatie van beide.

Opgelet: dubbele subsidies zijn niet toegestaan. Het is niet mogelijk om de subsidie voor kinderopvang van baby's en peuters te combineren met BOA-subsidies vanuit het lokaal bestuur op basis van het BOA-decreet. Deze organisatoren moeten dus kiezen: ofwel verder werken onder de kinderopvangregeling voor

baby's en peuters (met behoud van het sui generis statuut), ofwel overstappen naar het BOA-decreet (zonder sui generis statuut).

- Als een onthaalouder in het sui generis statuut bewust kiest om weinig prestaties te leveren en zich alleen focust op baby's en peuters, maar niet aan 220 prestaties per jaar komt (bv. enkel weekendopvang), verliest de organisator dan de subsidies voor deze prestaties?

Ja, dit kan leiden tot het verlies van subsidies. De recent gewijzigde regelgeving bepaalt voor gezinsopvang dat er minstens 220 prestaties per jaar voor baby's en peuters moeten zijn, wat overeenkomt met 1 voltijds opgevangen kind per jaar. Dit geldt ook voor wie weinig opvangprestaties realiseert.

Deze vernieuwde telling van het minimumaantal prestaties in kinderopvang van baby's en peuters zal wel pas gebeuren vanaf het eerste volledige kalenderjaar, dus voor de prestaties van kalenderjaar 2027. Wie de subsidies baby's en peuters wil blijven ontvangen, moet dus ten laatste vanaf kalenderjaar 2027 het jaarlijkse minimum aan prestaties behalen.

- Waarom is er een verschil tussen groepSOO en gezinsopvang wat betreft het minimale aantal opvangprestaties voor baby's en peuters?

De Vlaamse regering heeft ervoor gekozen om de voorwaarde voor gezinsopvang lager te leggen dan voor groepsopvang. Minstens 220 opvangprestaties baby's en peuters op jaarbasis, wat overeenkomt met 1 voltijds opgevangen kind. Voor groepSOO en groepsopvang (waar men minstens 9 kinderen opvangt), ligt de verplichting aan opvangprestaties baby's en peuters (minstens 50% van de opvangprestaties) hoger.

- Worden locaties die uitsluitend buitenschoolse opvang aanbieden (zowel gezinsopvang als groepSOO) tot 31 december 2031 volledig gesubsidieerd als kinderopvang voor baby's en peuters, zelfs wanneer er geen prestaties voor baby's en peuters geleverd worden?

Ja, de overgangsmaatregel voor locaties (zowel gezinsopvang als groepSOO) waar kinderbegeleiders (onthaalouders) werken in het sui generis statuut die op 1 maart 2026 vergund zijn en exclusief buitenschoolse opvang aanbieden betekent dat de subsidiëring zoals ze tot nu verliep, verder doorloopt tot 31 december 2031, óók als ze enkel schoolkinderen opvangen. Deze overgangsperiode heeft wel tot doel dat in die periode voor deze locaties bewust de keuze gemaakt wordt om tegen het einde van de overgangsperiode, hetzij te voldoen aan de minimale opvang van baby's en peuters, hetzij volledig over te gaan naar het systeem BOA waar niet met het SG-statuut gewerkt kan worden en waar de subsidies vanuit de lokale besturen geregeld worden.

- Moet een onthaalouder die nu zowel opvang voor baby's en peuters als buitenschoolse opvang aanbiedt, maar niet aan het minimale aantal prestaties voor baby's en peuters voldoet en daarom volledig overschakelt naar uitsluitend buitenschoolse opvang, deze wijziging melden aan Opgroeien?

De voorwaarde om recht te hebben op de overgangsregeling is dat er op 1 maart 2026 enkel buitenschoolse opvang wordt aangeboden. Het is dus niet meer mogelijk om dit nog te melden. Wie nu alsnog de volledige omschakeling wenst te maken naar buitenschoolse opvang, zal in dat geval de vergunning moeten stopzetten, het werken met SG-statuut moeten stopzetten en zich informeren bij het lokaal bestuur naar de subsidiemogelijkheden daar.

- Geldt vanaf 2027 voor onthaalouders die alleen buitenschoolse opvang aanbieden en onder de overgangsregeling vallen dezelfde kindratio als bij baby's en peuters, namelijk maximaal 7 kinderen per begeleider? Is er daarnaast een regeling voor piekmomenten waarbij tijdelijk meer kinderen mogen worden opgevangen?

Onthaalouders die gebruik willen maken van de overgangsmaatregel zodat ze subsidies voor kinderopvang van baby's en peuters blijven ontvangen en hun sui generis statuut behouden, moeten dan ook steeds aan

de vergunningsvoorwaarden voldoen. Dit betekent ook dat ze vanaf 2027 moeten voldoen aan de verlaagde ratio van 1 op 7. Er zijn geen uitzonderingen voor piekmomenten voorzien.

➤ Hoe geven organisatoren gezinsopvang in hun registratie aan welke kinderen al naar school gaan, en komen er extra instructies hierover?

Organisatoren geven aan hun klantenbeheerder door dat zij schoolgaande kinderen opvangen. Daarna kent Opgroeien het kenmerk 'buitenschoolse opvang' toe aan het dossier. Zodra dit kenmerk is toegevoegd, kunnen organisatoren bij hun registraties aangeven of het om buitenschoolse opvang gaat.

4. Minimumaantal openingsuren voor subsidies met inkomenstarief (start: 1 april 2026)

➤ Geldt het aantal openingsuren voor gezinsopvang ook op het niveau van de subsidiegroep? Met andere woorden, is het voldoende dat één onthaalouder 's ochtends open is en andere 's avonds om zo aan 10 uur opvang te komen?

Op subsidiegroepniveau moeten er minimaal 220 openingsdagen worden gerealiseerd. Op deze 220 openingsdagen moeten minstens 10 openingsuren worden gerealiseerd in één locatie. Een locatie realiseert pas een openingsdag die kan meetellen voor het minimaantal als er minstens 10u opvangaanbod gerealiseerd wordt in die locatie. Dus om een openingsdag te laten meetellen voor de 220 dagen in de subsidiegroep moet de locatie waar die dag wordt gepresteerd minstens 10u geopend zijn. Het kan dus niet dat deelden van minder dan 10 uren in verschillende locaties op één kalenderdag worden samengeteld om aan één geldende openingsdag met genoeg uren te komen.

5. Vrije toegang tot de subsidie voor kinderbegeleiders gezinsopvang in het werknemersstatuut (WN-statuut) (start: 1 maart 2026)

➤ Hebben sui generis onthaalouders het recht om over te stappen naar het werknemersstatuut? Moet een organisator deze overstap altijd toestaan als een onthaalouder dat wenst?

Neen, sui generis onthaalouders hebben niet automatisch het recht om over te stappen naar het werknemersstatuut. De organisator kan door een sui generis onthaalouder niet worden verplicht om de werkgever te worden. De keuze om de onthaalouder naar het werknemersstatuut te laten overstappen, ligt bij de organisator. Wil een onthaalouder wél overstappen en gaat de organisator hier niet in mee, dan biedt de uitbreiding van het werkingsgebied voor gezinsopvang meer mogelijkheden om over te stappen naar een andere dienst die wel met onthaalouders in het werknemersstatuut werkt en die de mogelijkheid heeft deze onthaalouder aan te werven.

➤ Moet een lokaal bestuur altijd een selectieprocedure volgen bij de aanwerving van een werknemer? En kan het stadsbestuur beslissen dat een onthaalouder niet mag omschakelen naar het werknemersstatuut als die niet slaagt voor de selectieprocedure?

Hierover kan Opgroeien geen uitspraak doen. Dit behoort tot het rechtskader waarbinnen de lokale besturen werken, concreet: het besluit inzake [Rechtspositieregeling | Vlaanderen.be](https://www.vlaanderen.be/rechtspositieregeling). Met vragen hierover kan je terecht bij het Agentschap Binnenlands Bestuur en bij de VVSG.

➤ Wat gebeurt er als de subsidies voor het werknemersstatuut van bij een dienst aangesloten onthaalouders onvoldoende blijken te zijn voor de organisator? Moet de organisator, bijvoorbeeld een lokaal bestuur, dan zelf instaan voor de bijkomende kosten?

Het gaat hier om de subsidies voor onthaalouders in het statuut 'werknemer in thuisarbeid'. Voor gezinsopvang in de private sector zijn de loon- en arbeidsvoorwaarden vastgelegd in een collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) met bijhorend loonbarema zoals afgesproken door de sociale partners binnen Paritair Comité 331. Voor gezinsopvang in de publieke sector (lokale besturen) worden de loon- en

arbeidsvoorwaarden in een Protocol vastgelegd door de publieke sociale partners. De sociale partners kijken daarbij in principe ook naar de subsidies die zijn voorzien. Neem bij verdere vragen contact op met je werkgeverskoepel.

➤ Waarom wordt in de private sector het aantal werknemers aan het hoogste tarief eerst verminderd als niet voor elke toegekende VTE subsidie daadwerkelijk een onthaalouder is aangesteld?

Het lagere subsidietarief is het resultaat van de financieringsregeling in een proefproject binnen de private sector, waarbij per VTE een deel van de subsidie afkomstig is van Opgroeien en een deel van het Fonds Sociale Maribel (volgens afspraken met de sociale partners die het Fonds Sociale Maribel beheren). Deze cofinanciering voor de betreffende VTE, toegekend tijdens het proefproject, blijft vandaag van kracht, ook nadat het proefproject is omgezet naar een structurele regeling.

Het hogere subsidietarief geldt vanaf het moment dat het werknemersstatuut onderdeel werd van de structurele regeling, voor bijkomende VTE's wordt geen cofinanciering meer toegekend. Elke nieuwe VTE die sinds deze wijziging door Opgroeien wordt toegewezen, moet ingevolge de subsidieregelgeving door Opgroeien tegen het hoogste subsidietarief worden betaald. Als Opgroeien subsidie per VTE aan het lagere subsidiebedrag zou terugvorderen, dan volstaat dat bedrag niet om bij het opnieuw toekennen van deze VTE, de bijkomende subsidie te kunnen betalen aan het (verplichte) hoogste tarief.

➤ Als het werknemersstatuut van onthaalouders aantrekkelijker wordt voor werkzoekenden en dit leidt tot een groei van de dienst, hoe kan je dan op tijd het aantal gesubsidieerde T2-plaatsen uitbreiden?

Wanneer de organisator van gezinsopvang meer nieuwe onthaalouders-werknemers zou kunnen aanwerven dan mogelijk is binnen de subsidieerbare T2-plaatsen waarover hij dan reeds beschikt, dan kunnen extra subsidies voor inkomenstarief (T2-plaatsen) enkel toegekend worden toegekend na aanvraag in het kader van een specifieke oproep voor nieuwe T2 plaatsen of voor omschakeling van bestaande T1 plaatsen naar T2 subsidie (waarbij de T1-plaatsen vrij kunnen worden aangevraagd).

De specifieke bijkomende subsidie voor kinderbegeleiders gezinsopvang in een werknemersstatuut kan alleen worden aangevraagd als men al over zowel de basissubsidie als de subsidie inkomenstarief beschikt voor die plaatsen.

➤ Wat is de maximale beslissingstermijn voor vrije toegang tot de subsidies volgens het FIFO-principe? Wordt de sector tijdig geïnformeerd bij dreigend budgettekort?

De termijnen zoals vastgesteld in het Procedurebesluit zijn van toepassing. De sector wordt tijdig geïnformeerd over de voortgang van het budget. Opgroeien zal de organisatoren via de gebruikelijke communicatiekanalen informeren.

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN VOOR ORGANISATOREN GROEPSOPVANG SAMENWERKENDE ONTHAALoudERS (GROEPSOO)

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE VERGUNNING

1. Geen nieuwe locaties groepSOO met kinderbegeleiders in het sui generis statuut (start: 1 juli 2026)
 - Wat als een groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) verhuist? Moet men dan verplicht een vergunning aanvragen als groepsopvang, aangezien het om een nieuwe locatie gaat? Kunnen de onthaalouders in deze situatie verder blijven werken binnen het sui generis statuut?

Bij een verhuis kunnen zij nog steeds een aanvraag vergunning voor een groepsopvang samenwerkende onthaalouders indienen en blijven werken binnen het sui generis statuut, op voorwaarde dat de oorspronkelijke locatie op 30 juni 2026 vergund én opgestart was.
 - Wat gebeurt er als één van de onthaalouders in een locatie groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) zwanger wordt? Moet de vervangende collega verplicht als werknemer aan de slag?

Neen, op voorwaarde dat de locatie op 30 juni 2026 vergund én opgestart was, kan ook een vervanger aan de slag binnen het sui generis statuut.
 - Is er een overgangperiode voorzien wanneer één van beide onthaalouders in het SG-statuut stopt in een bestaande locatie groepsopvang samenwerkende onthaalouders, en er een nieuwe onthaalouder in het SG-statuut moet gezocht worden?

Tijdens de zoektocht naar een nieuwe onthaalouder mag de locatie voorlopig blijven werken met één onthaalouder, zolang aan alle vereisten wordt voldaan. Met andere woorden tijdens die periode dient de locatie wel te blijven voldoen aan alle subsidievoorwaarden voor groepsopvang. Er is geen aparte overgangperiode vastgelegd in de regelgeving. Zolang er een actieve werking blijft, kunnen nieuwe kinderbegeleiders blijven starten in het SG-statuut in deze locatie.
 - Kunnen in éénzelfde locatie groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) in een verschillend statuut aan de slag zijn (sui generis statuut en werknemersstatuut)?

Zie het antwoord op bovenstaande vraag 'kunnen onthaalouders in éénzelfde locatie gezinsopvang in een verschillend statuut aan de slag zijn (sui generis statuut en werknemersstatuut)?' Dit antwoord geldt namelijk zowel voor groepSOO als gezinsopvang.
 - Wat gebeurt er met de plaatsen als de laatste locatie van een subsidiegroep groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) stopt?

Omwille van het uitdovende karakter van groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) zal Opgroeien steeds de vraag stellen of er concrete realisatieplannen zijn in het kader van het voorbehoud. Er kunnen vanaf 1 juli 2026 geen nieuwe locaties groepSOO meer opgestart worden binnen die subsidiegroep. Het is wel mogelijk om de plaatsen over te hevelen naar gezins- of groepsopvang.

- Waarom moet een aanvraag voor een nieuwe groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) ten laatste op 31 maart 2026 ingediend worden als de opstart pas voor 1 juli 2026 moet gebeuren?

De opstart van een nieuwe groepSOO moet vóór 1 juli 2026 gebeuren. De datum van 31 maart is vastgelegd als uiterste indiendatum om twee redenen: (1) een organisator krijgt bij een onvolledige aanvraag standaard één maand de tijd om ontbrekende documenten aan te vullen; (2) Opgroeien heeft zo nog voldoende tijd om de aanvraag tijdig, volledig en correct te behandelen vóór de deadline van 1 juli 2026. Deze timing is dus een evenwicht tussen haalbaarheid voor organisatoren en een vlotte dossierverwerking door Opgroeien.

- Wat gebeurt er als een organisator vóór 31 maart 2026 een nieuwe vergunning voor groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) wil aanvragen, maar het starterstraject nog niet heeft afgerond en niet in aanmerking komt voor de vereenvoudigde vergunningsprocedure?

Organisatoren die nog geen attest hebben dat zij het starterstraject hebben afgerond en niet in aanmerking komen voor een vereenvoudigde vergunningsprocedure, moeten een starterstraject afronden. Een organisator dient hier rekening mee te houden bij de aanvraag van de vergunning. Daarom is het cruciaal dat organisatoren die nog twifelen of nog niet gestart zijn, tijdig hun intentieformulier indienen.

Als een organisator geen vrijstelling krijgt voor het starterstraject, moeten zij het traject hebben afgerond voor de indiendatum van 31 maart 2026.

- Als drie onthaalouders binnen een groepsopvang (groepSOO) hun activiteiten stopzetten, maar wij als dienst de vergunning actief houden, mogen we dan drie nieuwe mensen aannemen als kinderbegeleider in het sui generis statuut?

Als alle onthaalouders in een groepSOO tegelijk stoppen, dan stopt de facto de locatie. De regelgeving bepaalde al dat als een locatie stopt, je als organisator de stopzetting moet melden (art. 30 of 32 van Procedurebesluit van 9 mei 2014). Bovendien bepaalt de overgangsregeling in het nieuwe artikel 65 van het Vergunningsbesluit ook dat je in de locatie ononderbroken moet blijven werken met kinderbegeleiders in dat statuut om gebruik te kunnen maken van de overgangsregeling. Het is dus niet de bedoeling een locatie 'kunstmatig open' te houden tot er nieuwe mensen zouden worden gevonden.

- Is het mogelijk dat twee onthaalouders in een groepsopvang samenwerkende onthaalouders na 1 juli 2026 terugkeren naar het werken vanuit hun eigen woning binnen het sui generis statuut, indien het financieel niet haalbaar blijkt om de groepsopvang voort te zetten vanwege huur- en vaste kosten?

Het blijft ook vanaf 1 juli 2026 mogelijk dat sui generis onthaalouders die nu werken in een groepSOO en die deze opvang stopzetten, elk op zich verder werken als onthaalouder in het sui generis statuut in een eigen terug (of nieuw) op te starten gezinsopvang. Belangrijk criterium hierbij is wel dat de groepSOO locatie effectief stopt.

2. Geen capaciteitsverhoging meer in locaties groepSOO met kinderbegeleiders in het SG-statuut (start: 1 juli 2026)

- Zal een uitbreiding van de capaciteit van een bestaande groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) nog mogelijk zijn?

Vanaf 1 juli 2026 zal de gesubsidieerde en vergunde capaciteit van een bestaande locatie groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) niet meer kunnen verhogen. Een aanvraag van een verhoging van de capaciteit dient te worden ingediend uiterlijk op 31 maart 2026.

- Kunnen samenwerkende onthaalouders met SG-statuut bij verhuis naar een nieuwe locatie een vergunning krijgen voor één extra plaats, ondanks de geldende beperking op capaciteitsverhoging?
Nee, ook hier is geen capaciteitsverhoging mogelijk. De verhuis zal dus enkel kunnen voor maximaal hetzelfde aantal plaatsen.

VRAGEN OVER WIJZIGINGEN MET IMPACT OP DE SUBSIDIE

1. Vrijwillige omschakeling groepSOO naar groepsopvang (start oproep: 1ste helft van 2026)

- Is rechtszekerheid voor de lopende subsidies gegarandeerd voor groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) die niet zullen omschakelen?

Ja, rechtszekerheid alvast binnen deze legislatuur is gegarandeerd doordat (1) de federale overheid geen plannen heeft om tijdens deze legislatuur een einddatum te stellen aan het sui generis statuut van onthaalouders, en (2) de subsidieregeling voor groepSOO in het BVR vertaald en recent verlengd is als overgangsperiode tot alvast 2032.

- Er is deze legislatuur ruimte om 3.000 plaatsen groepSOO om te schakelen naar groepsopvang. Wat gebeurt er als er meer geïnteresseerden zijn?

Binnen het beschikbare budget voor deze legislatuur kunnen er gefaseerd 3.000 plaatsen omschakelen. Mocht er bijkomende budgettaire ruimte ontstaan door bijvoorbeeld het stopzetten van locaties groepsopvang samenwerkende onthaalouders dan kan die eventueel nog tijdens deze legislatuur ingezet worden voor bijkomende omschakelingen.

- Op welke criteria wordt bepaald wie voorrang krijgt voor de omschakeling van groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) naar groepsopvang?

De criteria voor voorrang en rangorde worden in het voorjaar van 2026 vastgelegd. Deze zullen worden gecommuniceerd samen met de oproep naar aanvragen tot omschakeling. Deze oproep mag nog in de eerste helft van 2026 worden verwacht.

- Verandert een locatie voor groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) bij omschakeling naar een kinderdagverblijf (groepsopvang) in een handelspand? Wat met de bepalingen binnen de Codex Welzijn op het Werk?

De aspecten 'handelshuur' en 'welzijn op het werk' gaan voort op federale wetgeving. Opgroeien is niet bevoegd om op deze vraag antwoorden te geven noch adviezen te verstrekken. Daarom is het raadzaam dat de organisator deze vraag voorlegt aan zijn werkgeverskoepel: die ondersteunt zijn leden in alle aspecten van het werkgeverschap.

- Hoe gebeurt de omschakeling van groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) naar groepsopvang: volgens welke loonschaal? Met of zonder erkenning van anciënniteit? Zal de subsidie kostendekkend zijn?

Die aspecten maken geen deel uit van de regelgeving kinderopvang. Hierover kan Opgroeien geen advies geven. Loon- en arbeidsvoorwaarden worden vastgelegd door de sociale partners. In de private sector is dit in het kader van een COA binnen het PC 331. In de publieke sector is dat in de vorm van een Protocol tussen de publieke sociale partners. De sociale partners spreken gewoonlijk voorwaarden af die binnen de subsidies betaalbaar zijn. Op basis van betreffende CAO of Protocol, kan een sociaal secretariaat of adviseur in kader van sociaal recht concreet antwoord geven op vragen van de werkgevers.

- Komen locaties groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) die op het moment van de oproep niet actief zijn ook in aanmerking voor de omschakeling naar groepsopvang?

Neen, enkel locaties groepSOO die op het moment van de oproep nog beschikken over een geldige vergunning komen in aanmerking voor de omschakeling. Als een locatie definitief gestopt is en daardoor geen vergunning meer heeft, voldoet deze niet aan het criterium, zelfs als de subsidies nog in voorbehoud staan. De regeling rond voorbehoud geldt pas wanneer de vergunde capaciteit lager is dan de subsidieerbare capaciteit; de organisator krijgt dan nog een jaar om dit te herstellen. Plaatsen in voorbehoud kunnen wel budgetneutraal verschoven worden naar gezins- of groepsopvang.

- *Er zijn groepSOO locaties met een vergunning van 18 opvangplaatsen. Is het mogelijk om een transitie naar groepsopvang te realiseren voor hetzelfde aantal plaatsen? Worden deze 18 plaatsen dan volledig gesubsidieerd?*

De transitie van een groepSOO naar een regulier T2-gesubsidieerde groepsopvang zal niet automatisch worden beperkt tot 14 T2-gesubsidieerde plaatsen groepsopvang. De concrete modaliteiten en voorwaarden om te kunnen bepalen naar hoeveel gesubsidieerde plaatsen groepsopvang men zal kunnen omzetten, worden nog uitgewerkt. Dit zal worden opgenomen in het beslissingskader tot omschakeling van groepSOO naar groepsopvang. Dat kader zal worden gecommuniceerd bij de oproep ter zake, die nog in de eerste helft van 2026 mag worden verwacht.

- *Waar vind ik uitgebreide informatie over subsidies voor samenwerkende onthaalouders (groepSOO) en groepsopvang wanneer zij overstappen naar het werknemersstatuut? Wat zijn de stappen om deze overgang daadwerkelijk tot stand te brengen, en welke praktische adviezen en richtlijnen kunnen helpen bij het uitvoeren van deze transitie?*

De subsidies groepSOO zijn vandaag identiek aan de subsidies voor gezinsopvang. Als een groepSOO overgaat naar een reguliere T2-gesubsidieerde groepsopvang, dan zullen de subsidies gelden die vandaag ook gelden voor elke andere T2-gesubsidieerde groepsopvang (kinderdagverblijven met subsidie voor inkomenstarief). Deze subsidies zijn voorzien op het werken met kinderbegeleiders in een gewoon, regulier werknemersstatuut aan het geldende loonbarema. Meer informatie over de subsidies kan je vinden in de specifieke brochure over de subsidies op [Soorten subsidies en bedragen | Opgroeien](#)

Daarnaast beschikken werkgeverskoepels over relevante ervaring en expertise en kunnen adviseren of gericht doorverwijzen. Organisatoren die reeds ervaring hebben met groepsopvang kunnen ook waardevolle inzichten geven over de vereiste stappen die moeten worden ondernomen.

2. Volgende prestaties voor baby's en peuters voor subsidies kinderopvang baby's en peuters (start: 1 september 2026)

- *Moeten locaties groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) die exclusief buitenschoolse opvang aanbieden vanaf 1 september 2026 voldoen aan minstens de helft opvangprestaties voor baby's en peuters per jaar om in aanmerking te komen voor subsidies voor kinderopvang baby's en peuters?*

Zie het antwoord op bovenstaande vraag 'Moeten locaties gezinsopvang die exclusief buitenschoolse opvang aanbieden vanaf 1 september 2026 ook voldoen aan minstens 220 opvangprestaties voor baby's en peuters per jaar om in aanmerking te komen voor subsidies voor kinderopvang baby's en peuters?'. Dit antwoord geldt namelijk zowel voor groepSOO als gezinsopvang.

- *Hoe geven organisatoren groepSOO in hun registratie aan welke kinderen al naar school gaan, en komen er extra instructies hierover?*

Zie het antwoord op bovenstaande vraag 'Hoe geven organisatoren gezinsopvang in hun registratie aan welke kinderen al naar school gaan, en komen er extra instructies hierover?' Dit antwoord geldt namelijk zowel voor groepSOO als gezinsopvang.

3. Functioneren als groepsopvang (start: 1 maart 2026)

- Kan een vergunning voor groepSOO omgezet worden naar een vergunning voor gezinsopvang met onthaalouders in het sui generis statuut, bijvoorbeeld als op een locatie groepSOO gemiddeld minder dan 9 kinderen gelijktijdig aanwezig zijn?

Ja, dat kan.

- In onze groepSOO werkt de kinderbegeleider 's ochtends alleen en 's namiddags met haar partner. We voldoen dus niet aan de voorwaarde om gelijktijdig 9 kinderen op te vangen gedurende minstens de helft van de openingsdagen en -uren. Er zijn wel meer dan 7 kinderen ingeschreven voor 2027. Is er een overgangperiode? Hoe moet dit worden gerapporteerd?

Deze voorwaarde wordt nu ook al verwacht van groepsopvang. Op dit ogenblik is er geen aparte registratie nodig voor de opvolging van deze voorwaarde. Bovendien wordt dit beoordeeld per volledig kalenderjaar, waardoor dit voor 2026 nog niet beoordeeld zal kunnen worden, waardoor er de facto een overgangperiode is.

4. Overhevelen van subsidieerbare plaatsen (start: 1 maart 2026)

- Kunnen subsidieerbare plaatsen van subsidiegroep groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) overgeheveld worden naar subsidiegroep gezinsopvang?

Ja, dit blijft mogelijk, ook na 1 juli 2026.

Het is namelijk vanaf 1 maart 2026 mogelijk om plaatsen te verschuiven over heel Vlaanderen en Brussel, op voorwaarde dat het aantal vergunde plaatsen in de ontvangende subsidiegroep minimaal gelijk is aan het aantal subsidieerbare plaatsen. Voor de specifieke voorwaarden verwijzen we graag naar de website via deze link: [Mijn subsidies regelen | Opgroeien](#)

- Kunnen subsidieerbare plaatsen van subsidiegroep groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) overgeheveld worden naar subsidiegroep groepsopvang? Kan dit ook naar een locatie groepsopvang in een andere gemeente buiten de oorspronkelijke zorgregio?

Ja, dit blijft mogelijk, ook na 1 juli 2026.

Het is toegestaan om subsidieerbare plaatsen over te hevelen naar een gemeente buiten de oorspronkelijke zorgregio. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- De overheveling moet budgetneutraal zijn. Voor het verschuiven van plaatsen groepSOO naar groepsopvang zal nu gewerkt worden met een vaste omzettingsleutel. Dat maakt het als organisator mogelijk om op voorhand te weten hoeveel plaatsen groepsopvang men kan toegekend krijgen, zie volgende link: [berekeningmodule-omschakeling-gezin-naar-groep.xlsx](#)
- In de subsidiegroep waar de plaatsen naartoe gaan, moet het aantal vergunde plaatsen minstens gelijk zijn aan het aantal subsidieerbare plaatsen.
- Wanneer er al opvangplaatsen waren in de subsidiegroep groepsopvang, moet aangetoond worden dat de bezetting werd behaald in het voorgaande kalenderjaar. Is dat niet het geval, dan moet kunnen worden aangetoond dat de bezetting in orde was in de laatste 4 kwartalen.

Voor de specifieke voorwaarden verwijzen we graag naar de website via deze link: [Mijn subsidies regelen | Opgroeien](#)

- Kunnen subsidieerbare plaatsen van subsidiegroep groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) overgeheveld worden naar een andere subsidiegroep groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO)?

Neen, dit kan niet meer na 1 maart 2026.

- Door een overname willen we een onthaalouder in het sui generis statuut laten samenwerken met haar zus. Omdat we vanaf 1 maart 2026 geen plaatsen gezinsopvang meer kunnen overhevelen naar een subsidiegroep groepSOO en we in die regio geen subsidiegroep groepSOO hebben, moeten we deze aanvraag afwijzen?

Als de overname van een onthaalouder (of wijziging van de organisator) gebeurt zonder overname van de gesubsidieerde plaatsen, dan moet de overnemende organisator zelf gesubsidieerde plaatsen hebben in zijn subsidiegroep groepSOO om dit mogelijk te maken. Verschuiven van gesubsidieerde plaatsen naar een subsidiegroep groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) door overheveling is inderdaad slechts mogelijk tot 1 maart 2026.

Daarnaast moet je in de beschreven situatie rekening houden met het feit dat voor een nieuwe locatie groepSOO een vergunning moet gevraagd worden uiterlijk op 31 maart 2026, om de werking op te starten uiterlijk op 30 juni 2026, om dit in het sui generis statuut te kunnen doen.

- Tot wanneer is het mogelijk om een verzoek tot overheveling van plaatsen van gezinsopvang naar groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO) in te dienen? Is het daarnaast toegestaan om dit eventueel met terugwerkende kracht aan te vragen?

Vanaf 1 maart 2026 is het niet langer toegestaan om subsidieplaatsen over te hevelen naar subsidiegroep groepsopvang samenwerkende onthaalouders (groepSOO). Ook is overhevelen met terugwerking niet langer mogelijk vanaf 1 maart 2026.